

Hvordan tang bliver til gødning.

Da den tyske landøkonom Karl von Essen i 1805 er i Danmark for at studere landbrug, hører han om Drejø, hvor man bruger tang som gødning. Han rejser til Drejø og bliver venligt og gæstfrit modtaget af Pastor Tommerup, der viser ham rundt på øen og på gårdene. Det han ser og får fortalt, bliver han så optaget af, at der i den bog han skriver 'Mærkværdige landbrug i Danmark og Tyskland', er et stort kapitel, der handler om Drejø og anvendelsen af tang som gødning. Om befolkningen skriver han: *'Uagtet hver Bonde blot har 14 4/5 Tønder Pløjeland, hvorpå en heel Familie bestående af Mand, Kone, Pige, Dreng, samt nogle Børn, ernære sig, så ere disse Mennesker dog velhavende; hvilket de alene kan takke deres Tanggjødning, deres flid og deres sparsommelighed for'*.

Von Essen bliver fortalt hvordan jordejerne efter hver storm, med Oldermændene i spidsen, henter den opskyllede tang: Den deles i lige store dele og køres hjem til gårdenes gødningssted, hvor den bliver opsat i store stakke. I såtiden og i høsten, hvor man havde travlt, sørgede man blot for at sætte tangen i stakke et højere sted på stranden, så den ikke blev skyllet ud igen. For at forvandle tangen til gødning lagde man den lagvist sammen med møget fra kvæget, og hver gang kvæget fik vand, drev man det frem og tilbage over gødningsstedet. På den måde blev gødning og tang blandet godt sammen. Havde man ikke noget arbejde til hestene, lod man en dreng ride over møddingen på langs og på tværs for at træde gødningen godt sammen. Man strøede også tykt med tang til svinene, som gennemarbejdede den til den blev ganske findelt, hvorefter den blev sat op i 2-3 alen høje bunker. På alle veje blev der lagt tang, som efterhånden blev sønderdelt af folk, fæ og vognkørsel. Gødningen blev nedpløjet om efteråret. Tang, der ikke er blandet med gødning, er værdiløs.

Hvordan må det ikke have været på stranden efter en stormvejrdsdag, når de 26 bønder – og præstens avlskarl- mødte med 54 vogne og over 100 mand for i god samdrægtighed at indbjerger havets grøde.

Helle Køster, Arkivleder

Arkivleder: Helle Køster	Formand: Mimi Jespersen	Kasserer: Lise Strange Jensen
Drejød Skov 4	Drejød Skovvej 10	Kamillevej 8
5700 Svendborg	5700 Svendborg	5700 Svendborg
Tlf: 2235 4616	Tlf: 6124 0882	Tlf: 4034 4147

e-mail: helle.koster@gmail.com . Arkivets mail: drejoarkiv@gmail.com www.drejoarkiv.dk
Drejød Sogns LokalArkiv: Fynske Bank: Reg.nr. 0815. Konto nr. 0000203270

Nyt om Gammelt

Marts 2023

Årsblad 2023 Drejød Sogns LokalArkiv.

Postkort af mejeriet fra ca. 1900 Bagved børnene er en høj bunke tang.

Arkivets Forlag

Årsberetning for 2022-2023.

Velkommen til Drejø Arkivs Generalforsamlingen 2023 den 23. marts.

I år har vi desværre måtte om rokere på bestyrelsen på grund af Elses sygdom.

Hun har valgt at sende både Arkivleder og Biblioteksposten videre til Helle Køster, som har været villig til at tage den op. Det er vi rigtig glade for.

Heldigvis ser vi stadig Else her ind imellem, og vi kan ringe sammen og få svar på alt vedrørende arkivet. Som hun selv skriver i D.P. har Arkivet været hendes hjertebarn. Hun har fra starten bygget det hele op, så Drejø's historie er gemt til vores efterkommere, det er godt og trygt at vide, at vores forfædre ligger gemt der.

Sjovt nok bliver tingene om vores fortid mere interessant med alderen.

Vi har ikke modtaget så mange henvendelser i år, men vi kan vel heller ikke forvente at det er ens hver år, men nogle arkivalier er det blevet til. Fra Tved arkiv har vi modtaget nogle gamle postkort og billeder. Vi har desuden modtaget 2 poesibøger efter Sigrid Jensen. Hun blev gift med fisker Hans Jensen fra Husmandsvej, hvor de bosatte sig sammen med hans forældre. Sigrid var født og opvokset på Avernakø. Derfor valgte vi at videresende bøgerne til Avernakø Arkiv, da alle der har skrevet i Sigrids poesibøger, sikkert kan føres tilbage til deres barndom på Avernakø. Vi modtog efterfølgende Sigrids slægtstavle fra Avernakø Arkiv.

4 personer har via Arkiv.dk henvendt sig til Drejø Arkiv, for at få oplysninger om deres slægter. En spurgte om hun måtte bruge et billede fra Skarø skole til sin egen slægtsforskning.

En anden, ville gerne vide hvad vores Arkiv havde af oplysninger om hendes slægt på Skarø.

Anita Lauridsen ville gerne købe en kopi af Rasmus Mortensens bog: *"Der var bølgere på vandet"* på 143 sider.

Arkivet har igen haft besøg af Hans Holt fra Skovby på Ærø, som er interesseret i oplysninger om Birkholm skole og personer fra Birkholm.

Michael Dupont har besøgt Arkivet over en weekend sammen med Jesper Sargent. Begge har de rødder på Drejø. Michaels farfar og farmor er Hans og Camilla Rasmussen. Kirkevejen 4. Jespers morfar og mormor er Carl

Julius og Marie Pedersen, Vigsvej 2. De arbejder begge med slægtsforskning.

Inden generalforsamlingen laver vi en lille udstilling i den nye montre, og det glæder vi os meget til. Niels har hjulpet os med at få vores computere til at virke. Det har været en helt uvurderlig hjælp. Stor tak til Niels. Else har i årevis været nødt til at tage arbejde med hjem for at registrerer de indkomne arkivalier hjemmefra, når PC'en ikke har virket.

Også stort tak til Ole, Leif og Simon, for en uvurderlig hjælp til at installere og samle de nye ting bl.a. glasmontren.

Glasmontren er af panserglass og med lys og lås, så vi kan fremvise nogle af Arkivets ældste genstande. Den står i det lille mødelokale ved siden af Arkivet.

Desuden har vi købt 2 håndscannere - en til store arkivalier størrelse A3 og en til A4, som er god til billeder. Det vil gøre arbejdet meget nemmere og de laver et flot stykke arbejdet, så det glæder vi os til at komme i gang med.

Esben Hedegaard gik på pension i december 2022 som museumschef for Svendborg Museum efter 22 år. Der blev holdt en afskedsreception på museet, hvor Helle deltog fra Drejø Arkiv for at takke for det gode samarbejde. Med havde hun egen Honningproduktion samt Elses bog *"Huse og Slægtsgårde på Drejø."*

Jeg håber, at I stadig vil støtte vores lille Arkiv og Bibliotek. Det er en god kombination både for Forsamlingshuset, Biblioteket og Arkivet, så vi kan blive ved med at bevare det hele på øen.

Hvis I har papirer vedr. jeres ejendomme eller billeder af jeres slægtninge eller andet, I synes er en del af Drejø's historie, hører vi gerne fra jer. Med de nye scannere kan vi hurtigt scanne de dokumenter eller billeder, som I synes skal have lov til at blive gemt.

Tak for jeres interesse og medlemskab. Kik ind på www.arkiv.dk, hvor der kan søges meget fra Drejø Sogns Lokalarkiv.

Mimi Jespersen, Formand.